

**Poul Michelsen
Bjarni K. Petersen
løgtingsmenn**

Løgtingið

Løgtingsmál nr. 120/2019: Uppskot til lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um innflutning og sølu av rúsdrekka (Heimild at loyva ávísimum matstovum og fyrítøkum at innflyta borðvín og heimild til bryggjarí at selja beinleiðis til proviantering og tollfríar sölubúðir)

Uppskot til

Lögtingslóg um broyting í lögtingslóg um innflutning og sølu av rúsdrekka
(Heimild at loyva ávísimum matstovum og fyrítøkum at innflyta borðvín og heimild til bryggjarí at selja beinleiðis til proviantering og tollfríar sölubúðir)

§ 1

Í lögtingslóg nr. 20 frá 10. mars 1992 um innflutning og sølu av rúsdrekka, sum seinast broytt við lögtingslóg nr. 37 frá 9. apríl 2019, verða gjørdar hesar broytingar:

1. § 5, stk. 1 verður orðað soleiðis:
“Rúsdrekkasøla Landsins hevur einkarétt at innflyta rúsdrekka, sbr. tó stk. 2 og stk. 5-7 og § 8, stk. 4.”
2. Í § 5 verða aftan á stk. 1 sum nýggj stk. sett:
“*Stk. 2.* Loyvisnevndin kann heimila matstovum, ið hava skeinkiloyvi, og fyrítøkum at innflyta borðvín, sum í sær hevur í mesta lagi 15 rúmprosent av alkoholi.

Stk. 3. Landsstýrismaðurin ásetur í kunngerð nærri reglur um, hvørjar fyrítøkur eru fevndar av stk. 2, innflutningi, undir hesum reglur um goymsluhøli, goymsluskipanir, alment eftirlit við goymsluni o.tíl.

Stk. 4. Verða treytirnar fyri loyvinum ikki hildnar, kann Loyvisnevndin taka loyvið aftur eftir reglunum í § 16 í lögtingslóg um matstovuvirksemi og gistingarhúsvirksemi.”

Stk. 2-4 verða eftir hetta stk. 5-7.

§ 2

Henda lögtingslóg kemur í gildi 1. januar 2021.

Kapittul 1. Almennar viðmerkingar

Rúsdrekkainnflutningur

Matstovuvinnan hefur í fleiri umförum víst á, at teimum tørvar möguleikan at hava eitt breiðari úrval av dygdarvíni at bjóða gestum. Fyri at rækka hesum máli, sum eisini er í samsvari við ferðavinnupolitikkin, verður við hesum lógaruppskotinum mælt til, at innflutningur og søla av rúsdrekka verða broytt, soleiðis at fyrítøkur, ið lúka ávísar treytir, kunnu innflyta borðvín beinleiðis. Hesi loyvi skulu fevna einans um borðvín við í mesta lagi 15 rúmprosentum av alkoholi.

Fyrítøka, sum fær slíkt loyvi, kann síðani selja ta innfluttu vøruna til annaðhvørt Rúsdrekkasølu Landsins ella til fyrítøkur, ið hava skeinkiloyvi, t.e. matstovur. Einstakar matstovur kunnu eisini, við skeinkiloyvi sínum sum grundarlagi, fáa loyvi at innflyta.

Einkarætturin hjá Rúsdrekkasølu Landsins at selja beinleiðis til brúkaran verður ikki broyttur. Sostatt verður atkoman hjá brúkaranum til borðvín óbroytt.

Einkarinnkeyp er í norðurlenskum høpi eitt serføroyskt fyribrigdi. Ongastaðni í londunum kring okkum, heldur ikki í teimum londum, sum hava einkarsølu, er einkarinnkeyp galdandi.

At einkarætturin, sum Rúsdrekkasøla Landsins í dag hefur at flyta inn rúsdrekka, verður broyttur, hefur við sær, at neyðugt verður at áseta greiðar reglur, um hvussu slíkur innflutningur skal fara fram, hvussu vøran skal goymast og útflýggjast, og hvussu eftirlit verður havt við vøruni.

Fleiri treytir skulu verða loknar, áðrenn ein fyrítøka kann fara undir at flyta inn borðvín, so tryggjað verður, at vøran er undir sama eftirliti, sum tá ið Rúsdrekkasøla Landsins innflytur rúsdrekka. Umráðandi er at ansa eftir, at óviðkomandi ikki sleppa at vøruni, tí talan er um vøru, sum verður innflutt eftir serligum treytum og við serligum loyvi, og sum ikki kann seljast í vanligari sølu. Innflutningurin verður skipaður, soleiðis at fyrítøkur, sum lúka treytirnar, sbr. niðanfyri, og matstovur, sum hava skeinkiloyvi, verða skrásettar at hava heimild at innflyta og tollavgreiða ávís vørunummur (í hesum førum vørunummur, sum fevna um borðvín við upp í 15 rúmprosentum av alkoholi) eftir vøruskránni hjá TAKS. Talan er ikki um eina nýggja skipan; talan er um ta vanligu innflutningsskipanina, sum allir innflytarar brúka frammanundan.

Vøran kann annaðhvørt goymast á goymslu hjá fyrítøkuni sjálvari ella á frígoymslu. Verður vøran goymd á frígoymslu, verður hon tollavgreidd, tá ið hon verður tikin út. Verður vøran goymd á goymslu hjá fyrítøkuni, verður hon tollavgreidd, tá hon verður flutt av kaiøkinum. Á goymslum, sum hvørki eru frígoymslur ella á kaiøkinum, skal vøran goymast, soleiðis at óviðkomandi ikki hava atgongd til vøruna. Fyrítøkan skal fáa til vega hóskandi goymslúki, sum kann læsast, og fyrítøkan skal hava eina nøktandi goymsluskipan, so tryggjað verður, at samsvar er millum vøruskjøl og vørunøgd.

Fyri føroysku bryggjaríini er galdandi, at tollvaldið hefur eftirlit við bryggingini, goymsluni og útflýggingini, og bryggjaríini hava skyldu til at fylgja øllum krøvum, sum eftirlitið setur um brygging, goymsluløki, útflýggjan o.a., sbr. kunngerð nr. 153 frá 28. oktober 1992 um framleiðslu og útflýgging av rúsdrekka. Hendan kunngerðin er sett úr gildi og er avloyst av kunngerð, nr. 2 frá 13. januar 2020 um innflutning, framleiðslu og útflýgging av rúsdrekka.

Henda sama skipan verður at galda fyri tær fyrítøkur, sum fáa loyvi at innflyta borðvín, og omanfyrinevnda kunngerð verður víðkað samsvarandi, so fyrítøkurnar verða undir eftirliti tollvaldsins. Eftirlitið verður skipað soleiðis, at tollvaldið við støði í upplýsingum um innflutta vøru, sbr. omanfyri um innflutning og vøruskrá, kannar ta innflutta vørunøgdina og sammetir

vørunøgdina við söluskjøluni, t.e. hvussu vøran verður seld út aftur av goymsluni.

Loyvisnevndin, sum veitir skeinkiloyvi, hevur heimild at geva føroysku bryggjaríunum loyvi at útflýggja egna framleiðslu sína av øli. Henda heimild Loyvisnevndarinnar verður við hesum uppskoti víðkað til eisini at geva matstovum, ið hava skeinkiloyvi, og fyrítøkum loyvi at innflyta borðvín. Nærri reglur um viðgerð Loyvisnevndarinnar verða ásettar í kunngerð.

1.2. Galdandi lóggáva

Sambært galdandi lóggávu hevur Rúsdrekkasøla Landsins einkarætt at innflyta rúsdrekka til Føroya. Onnur, undir hesum eisini matstovur o.tíl., kunnu ikki keypa og innflyta rúsdrekka beinleiðis til virksemini sítt, hóast rúsdrekka er natúrligur partur av virkseminum.

1.3. Endamálið við uppskotinum

Uppskotið hevur til endamáls at geva matstovum, ið hava skeinkiloyvi, og fyrítøkum heimild til sjálvar at innflyta borðvín, sum í sær hevur í mesta lagi 15 rúmprosent av alkoholi. Við hesi broyting fáa matstovur o.tíl. møguleika at hava eitt meira fjølbroytt úrval av dygdarvíni.

1.4. Samandráttur av nýskipanini við uppskotinum

Fyrítøkur og matstovur, sum í dag bara kunnu keypa vín gjøgnum Rúsdrekkasølu Landsins, fáa við uppskotinum møguleika sjálvar at innflyta borðvín við í mesta lagi 15 rúmprosentum av alkoholi. Loyvi krevst til hetta virkseimið, og ávísar treytir, sum verða ásettar í kunngerð, skulu verða loknar, áðrenn loyvið kann gevast. Lýkur ein fyrítøka ikki treytirnar, kann loyvið verða tikið aftur.

Kapittul 2. Avleiðingarnar av uppskotinum

2.1. Fíggjarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Av tí at Rúsdrekkasøla Landsins missir einkarættin at flyta inn borðvín, t.e. borðvín, sum í sær hevur í mesta lagi 15 rúmprosent av alkoholi, fer uppskotið at hava við sær fíggjarligar avleiðingar fyri landið. Tað ber ikki til at siga frammanundan, hvussu slíkur innflutningur fer at ávirka keyps- og solumynstrið, men Rúsdrekkasøla Landsins hevur kortini – við støði í tí, sum loyvishavarar higartil hava keypt – mett um fíggjarligu avleiðingarnar. Mett verður, at inntøkan hjá Rúsdrekkasølu Landsins fer at minka við 1.620.000 kr. í 2021. Avlopskravið hjá Rúsdrekkasølu Landsins verður sett samsvarandi fyri komandi ár.

Inntøkan, sum Rúsdrekkasøla Landsins missir, kemur kortini í øllum førum partvíst aftur sum tollur og avgjald, ið fyrítøkurnar, ið innflyta borðvín, skulu rinda landinum. Sostatt verður mett, at tað reelt verður talan um status quo fyri landið. Uppskotið hevur ikki fíggjarligar avleiðingar fyri kommunurnar.

2.2. Umsitingarligar avleiðingar fyri land og kommunur

Loyvisnevndin og tollvaldið skulu sambært uppskotinum ávikavist geva loyvi at innflyta borðvín og hava eftirlit við, at innflutningurin er í samsvari við reglurnar og tað loyvið, sum er givið. Kortini verður mett, at hesar uppgávur eru so mikið lítlar í vavi, at talan reelt ikki verður um umsitingarligar avleiðingar fyri landið. Uppskotið hevur ikki umsitingarligar avleiðingar fyri kommunurnar.

2.3. Avleiðingar fyri vinnuna

Fyri vinnuna hevur uppskotið ta avleiðing, at vinnan, treytað av kravdum loyvum, sjálv kann flyta inn borðvín við í mesta lagi 15 rúmprosentum av alkoholi. Vinnan hevur tá eisini møguleika fyri sjálv at samráðast um nøgd og prís, og víst hevur verið á, at hetta kann gerast ein fyrimunur fyri vinnuna.

2.4. Avleiðingar fyri umhvørvið

Uppskotið hevur ikki avleiðingar fyri umhvørvið.

2.5. Avleiðingar fyri serstøk øki í landinum

Uppskotið hevur ikki avleiðingar fyri serstøk øki í landinum.

2.6. Avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir

Uppskotið hevur ikki avleiðingar fyri ávísar samfelagsbólkar ella felagsskapir.

2.7. Millumtjóðasáttmálar á økinum

Hoyvíkssáttmálin javnsetur fyritøkur, feløg og persónar við heimstaði í Íslandi við fyritøkur, feløg og persónar við heimstaði í Føroyum. Aðrir viðkomandi millumtjóðasáttmálar eru ikki á økinum.

2.8. Tvørgangandi millumtjóðasáttmálar

Mett verður, at uppskotið er í samsvari við Evropeiska mannarættindasáttmálan, sbr. *Anordning nr. 136 af 25. februar 2000 om ikrafttræden for Færøerne af lov om den europæiske menneskerettighedskonvention*, og Sáttmála sameindu tjóða um rættindi hjá einstaklingum, ið bera brek, sbr. *Bekendtgørelse nr. 35 af 15. september 2006 om rettigheder for personer med handicap*.

2.9. Markaforðingar

Ongar kendar markaforðingar eru á økinum. Mett verður ikki, at uppskotið fer at elva til markaforðingar.

2.10. Revsing, útpanting, sektir ella onnur størri inntriv

Uppskotið hevur ongar ásetingar um revsing, útpanting, sektir ella onnur størri inntriv í rættindi hjá fólki.

2.11. Skattir og avgjöld

Uppskotið hevur ongar ásetingar um skattir og avgjöld.

2.12. Gjöld

Uppskotið hevur ongar ásetingar um gjöld.

2.13. Áleggur lógaruppskotið fólki skyldur?

Treytin fyri at reka virksema, fevnt av hesi broyting, er, at loyvi er fingið til tess frammanundan. Henda treyt er grundað á, at neyðugt er við ávísam almennum eftirliti við hesi vinnu, bæði í mun til ta vøru, sum verður boðin gestum, í mun til tey avgjöld, sum vinnan skal rinda landinum, og í mun til tær skyldur, m.a. við støði í rúsdrekkapolitikkinum, sum liggja á teimum, ið reka hetta virksema.

2.14. Leggur lógaruppskotið heimildir til landsstýrismannin, ein annan enn landsstýrismannin ella til kommunur?

Uppskotið gevur landsstýrismanninum heimild í kunngerð at áseta reglur um, hvussu matstovur, sum hava skeinkiloyvi, og fyrítøkur kunnu innflyta borðvín við upp í 15 rúmprosentum av alkoholi beinleiðis.

Aðrar heimildir eru ikki í uppskotinum.

2.15. Gevur lógaruppskotið almennum myndugleikum atgongd til privata ogn?

Eftir uppskotinum skal tollvaldið hava eftirlit við, at innflutningurin og sølan eru í samsvari við reglurnar og tað loyvið, sum fyrítøkurnar hava fingið frá Loyvisnevndini. Við hesum fær tollvaldið sostatt heimild at fara á eftirlitsvitjanir á goymslunum.

2.16. Hevur lógaruppskotið aðrar avleiðingar?

Uppskotið verður ikki mett at hava aðrar avleiðingar enn tær, ið eru nevndar omanfyri.

2.17. Yvirlit yvir avleiðingarnar av uppskotinum

	Fyri landið ella landsmyndug- leikar	Fyri kommunalar myndugleikar	Fyri pláss ella øki í landinum	Fyri ávísar samfelags- bólkar ella felagsskapir	Fyri vinnuna
Fíggjarligar ella búskaparligar avleiðingar	Ja	Nei	Nei	Nei	Ja
Umsitingarligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Ja
Umhvørvisligar avleiðingar	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Avleiðingar í mun til altjóða avtalur og reglur	Nei	Nei	Nei	Nei	Nei
Sosialar avleiðingar			Nei	Nei	

Kapittul 3. Serligar viðmerkingar

Til § 1, nr. 1

Afturat ásetingini, sum staðfestir, at Rúsdrekkasøla Landsins hevur einkarétt at innflyta rúsdrekka, verður løgd ein tilvísing til stk. 2. Víst verður til viðmerkingina til § 1, nr. 2 niðanfyri.

Til § 1, nr. 2

Í § 5 verður í nýggjum stk. 2 ásett, at Loyvisnevndin kann heimila matstovum, ið hava skeinkiloyvi, og fyrítøkum at innflyta borðvín, sum í sær hevur í mesta lagi 15 rúmprosent av alkoholi.

Nærri treytir fyri innflutning eftir stk. 2 verða ásettar í kunngerð, givin við heimild í nýggjum stk. 3. Hesar treytir fevna um reglur viðvíkjandi, hvørjar fyrítøkur stk. 2 fevnir um, goymsluhølum, goymsluskipanum, almennum eftirlit við innflutninginum og vørugoymsluni o.a. treytir.

Í nýggjum stk. 4 verður ásett, at Loyvisnevndin kann taka aftur loyvið eftir stk. 2, um treytir o.a. ikki verða hildnar. Loyvið verður tikið aftur eftir reglunum í § 16 í løgtingslóg um matstovuvirksemi og gistingarhúsvirksemi. Hetta eru somu reglur, sum frammanundan galda, tá ið talan er um at taka aftur skeinkiloyvi og loyvi, ið eru latin bryggjaríum at útflyggja sína egnu framleiðslu av øli.

Stk. 2-4 verða eftir hetta stk. 5-7.

Til § 2

Áseting um gildiskomu. Av tí at uppskotið hevur við sær fíggarligar avleiðingar fyri landið, t.e. inntøkuna hjá Rúsdrekkasølu Landsins, verður gildiskoman av roknskapartøkniligum ávum og fíggarlógartøkniligum ávum sett til 1. januar 2021.

Á Løgtingi, 6. mars 2020

Poul Michelsen

Bjarni K. Petersen